

REVISTA REVISTELOR

Revista **TRIBUNA**, nr. 432 (1-15 sept/2020), una din cele trei reviste clujene de ținută cultural-intelectuală, alături de „Steaua” și „Apostrof”, se deschide cu un „semnal” critic empatic al minunatului prozator, dramaturg și muzician Radu Țuculescu la tot atât de valoroasa poetă Irina Lazu, care este adusă astfel în atenția noastră cuvenită prin volumul de versuri „intitulat aproape pățimaș”, cum zice criticul ad-hoc: *Subliniază-mă cu roșu* (Ed. Charmides, 2019), volum trecut din păcate cam neobservat. Pentru „tribunardul” Radu Țuculescu, care vrea să repare această nedreptate, cartea Irinei Lazu este una policromo-tematică, căci în afară de culoarea roșie, perpetuu semnificată, mai apar galbenul, verdele, albastrul, negrul, movul-violet... Cartea „este, în cea mai mare parte, un volum despre dragoste. Despre cuplu, cu frumusețea și mizeriile sale (...) Versurile sînt străbătute de melancolii bine mascate, îmbrăcate-n zale, de suferinți înecate-n mici bucurii cotidiene, de pasiuni arzătoare descrise cu luciditate aproape dureroasă în care autoarea nu se menajează nici pe sine (...) Îi plac jocurile atinse de-un sadism (masochism...) domestic, ironic și chiar autoironic...” Dintre citatele alese alegem și noi ultimul poem: „vor cădea petale de mac și roind/ în trupurile noastre atât de ostenite/ se va prăvăli peste noi/ un alt anotimp plin de morfină/ nu neapărat sfîrșitul/ se vor țese din pînze de păianjen/ un fel de dimineți sticloase,/ din care vom ieși jenați, fluturați/ ținte sigure pentru cuțite și alte tășuri”. Suficient, pentru ca revista să atragă astfel atenția asupra unei poezii adevărate.

Restul revistei clujene, despre care am mai scris și cu alte ocazii, își păstrează „filosofia redactantă” la aceeași cotă valorică prin contribuțiile editoriale ale redactorului-șef, Mircea Arman, Alexandru Surdu, Andrei Marga, Viorel Igna, Vasile Zecheru, sau cele critice, semnate de Ioan-Pavel Azap, Monica Grosu, Constantin Cubleşan, Adrian Dinu Rachieru ș.a.m.d., prin cele eseistice: Mircea Moș, Iulian Cătăluș, Iulian Chivu, cele juridice și sociale: Ioana Dragoste, Ani Bradea și Oana Pughineanu sau originala Cristina Strușeanu. Poezia de bună calitate, originală, a lui Marcel Mureșeanu se atașează „cronicii plastice”, unde Ciprian Radovan glosează pe marginea frumoaselor ilustrații ale pictorului timișorean Peter Jecza.

O revistă ce încearcă de la număr la număr, bilunar (ceea ce este foarte dificil), să se ferească de manierismul revuistic, să fie mereu vie în diversitate, mereu remaniată.

Sub șefia redacțională a lui Nicolae Prelipceanu, și **VIATA ROMÂNEASCĂ** nr. 9/2020 merită o apreciere deosebită pentru punctualitatea regală a datei de apariție, pentru aspectul grafic (de la copertă până la calitatea hârtiei), ca o continuitate a perioadelor trecute, sub alte îndrumări (de la Cezar Baltag la Vasile Andru și Liviu Ioan Stoiciu), păstrându-și totodată și semnul eleganței. Dar și conținutul numărului revistei merită apreciat la modul excelent, chiar cu riscul „încremenirii în proiect”. Și acest nr. 9/2020, cu rubricile bine osificate tematic, debutând cu „editorialul” lui Nicolae Prelipceanu: „Opinia publică împotriva evidenței”, ce ne aduce în față ruptura din societatea românească pro-filând criza și mijloacele de combatere a situației pandemice pe care o trăim. Interviu luat de Florin Toma scriitoarei ruse Guzel Iahina, pus sub titulatura rezumativă: „Înțelegerea este unul dintre primii pași spre acceptarea și reconcilierea cu propriul trecut”, este direcțional spre o lectură cateholică. „Exercițiile de luciditate” ale lui Ovidiu Iancu se exercită asupra „termenului de valabilitate al textului literar”, în timp ce receptarea „psiho-ului” Ioanei Scoruș are ca temă actuală „Cucerirea Covidului – viața online”. Rubrica „eseu” este rezervată lui Victor Ivanov și se încearcă pe motivul literar călător al eternului canonic „Don Quijote” în opera părintelui său, Cervantes, preluat apoi și de Federico Garcia Lorca sau nobelistul elen Odysseas Elytis.

Poezie, calitativ superioară, din creația lui Andrei Codrescu și Anton Jurebie... În „11” puncte, neobositul interviewer Cristian Pătrășconiu analizează rezumativ cartea bine cunoscută a lui Radu Ioanid: *Holocaustul din România*, ajunsă la a III-a ediție (Polirom). Nelipsită și ea, proza se manifestă printr-o excelentă variantă semnată de Varujan Vosganian la/în povestea „covidiană”: „Crucea Sudului”. Cartea de memorii a doamnei Adriana Georgescu, *La început a fost sfîrșitul. Dictatura roșie de la București* (Humanitas, 1992) este „recitată” de Nicolae Baltă, „confluențându-se” cu intervenția lui Ștefan Ion Ghilimescu asupra *Amintirilor fără memorie* ale lui Alexandru Ciorănescu. La neobosita haltă „caragialiană” contribuie Mihai Petre „din perspectivă cronotopială”, iar „citorul în stele”, Emil Lungeanu, cu ironie și precizie se pronunță asupra unor aspecte ale neuitatei *Steaua fără nume* de Mihail Sebastian. Fragmente din eseu lui George Steiner: „În postcultură” sunt selectate în „fărăme” de Nicolae Prelipceanu. „Cronica

literară” a lui Mircea V. Ciobanu are în atenție „proza cinematografică” a basarabeanului Vlad Ioniță. Gheorghe Grigurcu apreciază la modul excelent cartea lui Mircea Moș: *O capodoperă în șapte lecturi* (Ed. Ecou Transilvan, 2020) ce secvențializează *La Țigănci* a lui Mircea Eliade. Sonia Elvireanu se referă la „starea poeziei în lumea contemporană” având ca obiect cartea poematice-prozaică a lui Adrian Alui Gheorghe: *Comunitatea artistică* (Ed. Junimea, 2020), iar Irina Petraș analizează opul lui Mircea Muthu: *Liviu Rebreanu sau paradoxul organicului* (ediție definitivă, Ed. Școala Ardeleană, Cluj). Tot la „cronica literară”, Tudorel Urian comentează recenta carte a Ioanei Părvulescu: *Prevestirea* (Humanitas, 2020). La „cronica traducerilor”,

Rodica Grigore are în vizorul critic romanul japonezului Yukio Mishima: *Sete de iubire* (Humanitas Fiction, 2018). „Fidel în lecturi”, Traian D. Lazăr se axează pe mărturiile de autor: *Cronice și anacronice* ale lui Nicolae Turtureanu (Ed. Junimea, 2017), „cronica plasticii” și „cronica filmului” fiind girate de Florin Toma și Ioan-Pavel Azap. „Miscellanea” (cu diverse) aparține, de astă dată, lui Tudorel Urian, Florin Toma și Ion Buzași, în timp ce „breviarul editorial” din diverși autori este al Eugeniei Țărâlungă. Nelipsita „revistă a revistelor” este susținută, ca de obicei, de Liviu Ioan Stoiciu.

ASTRAL-X